

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

11. juli 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – frie kapitalbevægelser – betalingstjenester i det indre marked – direktiv 2007/64/EF – begrebet »betalingsinstrument« – fuldmagt for en befuldmægtiget, der handler på vegne af en kontohaver – genpart af fuldmagten med apostille – artikel 54 og 59 – samtykke til at gennemføre en betalingstransaktion – begrebet »autentificering« – uautoriseret betalingstransaktion – betalingstjenesteudbyderens ansvar for disse transaktioner – bevisbyrde«

I sag C-409/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Apelativen sad – Sofia (appeldomstolen i Sofia, Bulgarien) ved afgørelse af 9. juni 2022, indgået til Domstolen den 21. juni 2022, i sagen

UA

mod

»Eurobank Bulgaria« AD

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, og dommerne Z. Csehi (refererende dommer), M. Ilešič, I. Jarukaitis og D. Gratsias,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: fuldmægtig R. Stefanova-Kamisheva,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. september 2023,

efter at der er afgivet indlæg af:

- UA ved advokati V.B. Hambardzhiev og I.S. Velinova,
- »Eurobank Bulgaria« AD ved advokat K.S. Tjuturkova,

* Processprog: bulgarsk.

- den bulgarske regering ved T. Mitova, R. Stojanov og L. Zacharieva, som befuldmægtigede,
 - den tjekkiske regering ved M. Smolek, J. Očková og J. Vlácil, som befuldmægtigede,
 - den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato P. Pucciariello,
 - Europa-Kommissionen ved G. Koleva og H. Tserepa-Lacombe, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 30. november 2023, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, nr. 19) og 23), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/64/EF af 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF og om ophævelse af direktiv 97/5/EF (EUT 2007, L 319, s. 1), sammenholdt med dette direktivs artikel 59, stk. 1.
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem UA, der er italiensk statsborger, og »Eurobank Bulgaria« AD, der er en bank med hjemsted i Bulgarien (herefter »Eurobank«), vedrørende betaling af beløb svarende til uautoriserede banktransaktioner på sagsøgeren i hovedsagens bankkonto samt erstatning for den materielle skade, der er forvoldt ved disse banktransaktioner, og de lovbestemte morarenter.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Følgende fremgik af tredje punktum i 33. betragtning til direktiv 2007/64:
»Aftalevilkår og betingelser vedrørende levering og brug af et betalingsinstrument, som pålægger forbrugeren en større bevisbyrde, eller som reducerer udstederens bevisbyrde, bør betragtes som ugyldige.«
- 4 Dette direktivs artikel 2 med overskriften »Anvendelsesområde« bestemte i stk. 1:
»Dette direktiv finder anvendelse på betalingstjenester, der ydes i [Det Europæiske Fællesskab]. [...]«
- 5 Det nævnte direktivs artikel 4 med overskriften »Definitioner« havde følgende ordlyd:
»I dette direktiv forstås ved:
[...]
3) »betalingstjeneste«: de forretningsaktiviteter, som er anført i bilaget

[...]

- 5) »betalingstransaktion«: handling, der initieres af en betaler eller en betalingsmodtager med henblik på at indbetale, overføre eller hæve midler uden hensyn til eventuelle underliggende forpligtelser mellem betaleren og betalingsmodtageren

[...]

- 16) »betalingsordre«: enhver instruktion fra en betaler eller betalingsmodtager til en udbyder af betalingstjenester om at gennemføre en betalingstransaktion

[...]

- 19) »autentificering«: en procedure, der giver udbyderen af betalingstjenester mulighed for at verificere anvendelsen af et specifikt betalingsinstrument, herunder dets personaliserede sikkerhedsfeatures

[...]

- 23) »betalingsinstrument«: enhver form for personaliseret instrument og/eller sæt af procedurer, der er aftalt mellem brugeren og udbyderen af betalingstjenester, og som brugeren af betalingstjenester bruger for at initiere en betalingsordre

[...]«

- 6 Samme direktivs artikel 54 med overskriften »Samtykke og tilbagekaldelse af samtykke« fastsatte:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at en betalingstransaktion kun anses for at være autoriseret, hvis betaleren har meddelt sit samtykke til at gennemføre betalingstransaktionen. Betaleren kan autorisere en betalingstransaktion før eller, hvis det er aftalt mellem betaleren og hans udbyder af betalingstjenester, efter gennemførelsen af betalingstransaktionen.

2. Samtykke til at gennemføre en betalingstransaktion eller en række betalingstransaktioner meddeles i den form, der er aftalt mellem betaleren og hans udbyder af betalingstjenester.

Hvis dette samtykke mangler, anses betalingstransaktionen for uautoriseret.

3. Betaleren kan til enhver tid tilbagekalde et samtykke, men ikke senere end det tidspunkt for uigenkaldelighed, der er omhandlet i artikel 66. Et samtykke til at gennemføre en række betalingstransaktioner, kan også tilbagekaldes, med den virkning, at eventuelle fremtidige betalingstransaktioner skal anses for uautoriserede.

4. Betaleren og udbyderen af betalingstjenester træffer aftale om proceduren for meddelelse af samtykke.«

- 7 Artikel 55 i direktiv 2007/64 med overskriften »Grænser for brugen af betalingsinstrumentet« bestemte følgende i stk. 1:
- »Når der med henblik på meddelelse af samtykke anvendes et specifikt betalingsinstrument, kan betaleren og hans udbyder af betalingstjenester aftale beløbsgrænser for betalingstransaktioner, der gennemføres ved hjælp af dette betalingsinstrument.«
- 8 Dette direktivs artikel 58 med overskriften »Underretning om uautoriserede eller fejlbehæftede betalingstransaktioner« var affattet som følger:
- »For at kunne kræve tilbagebetaling af en transaktion skal brugeren af betalingstjenester underrette sin udbyder af betalingstjenester snarest muligt efter at have konstateret uautoriserede eller fejlbehæftede betalingstransaktioner, der giver anledning til krav, herunder krav som omhandlet i artikel 75, og ikke senere end 13 måneder efter debiteringsdatoen, medmindre udbyderen af betalingstjenester, hvor det er relevant, ikke har meddelt oplysningerne om den pågældende betalingstransaktion eller stillet dem til rådighed i overensstemmelse med afsnit III.«
- 9 Det nævnte direktivs artikel 59 med overskriften »Bevis for autentificering og gennemførelse af betalingstransaktioner« havde følgende ordlyd:
- »1. Hvis en bruger af betalingstjenester afviser at have autoriseret en gennemført betalingstransaktion eller hævder, at betalingstransaktionen ikke blev gennemført korrekt, kræver medlemsstaterne, at det er udbyderen af betalingstjenester, der skal bevise, at betalingstransaktionen var autentificeret, korrekt registreret og bogført og ikke var ramt af tekniske svigt eller andre fejl.
2. Hvis en bruger af betalingstjenester nægter at have autoriseret en gennemført betalingstransaktion, er brug af et betalingsinstrument, der er registreret af betalingstjenesteudbyderen, i sig selv ikke nødvendigvis tilstrækkeligt til at bevise, at betalingstransaktionen var autoriseret af betaleren, eller at betaleren handlede svigagtigt, eller at han med forsæt eller ved grov forsømmelse undlod at opfylde en eller flere af sine forpligtelser i henhold til artikel 56.«
- 10 Samme direktivs artikel 60 med overskriften »Udbyderens ansvar for uautoriserede betalingstransaktioner« fastsatte:
- »1. Medlemsstaterne sikrer, at betalerens udbyder af betalingstjenester med forbehold af artikel 58 i tilfælde af en uautoriseret betalingstransaktion straks tilbagebetaler betaleren beløbet for den uautoriserede betalingstransaktion og, hvor det er relevant, fører den debiterede betalingskonto tilbage til den situation, der ville have været gældende, hvis den uautoriserede betalingstransaktion ikke var blevet gennemført.
2. Yderligere økonomisk godtgørelse kan fastsættes i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på aftalen mellem betaleren og dennes udbyder af betalingstjenester.«
- 11 Artikel 86 i direktiv 2007/64 med overskriften »Fuld harmonisering« fastsatte:
- »1. Uden at det berører artikel 30, stk. 2, artikel 33, artikel 34, stk. 2, artikel 45, stk. 6, artikel 47, stk. 3, artikel 48, stk. 3, artikel 51, stk. 2, artikel 52, stk. 3, artikel 53, stk. 2, artikel 61, stk. 3, og artikel 72 og 88, i den udstrækning dette direktiv indeholder harmoniserede bestemmelser, må

medlemsstaterne ikke bevare eller indføre andre bestemmelser end dem, der fremgår af dette direktiv.

[...]

3. Medlemsstaterne sikrer, at udbydere af betalingstjenester ikke til skade for brugerne af betalingstjenester fraviger de bestemmelser i national lov, der gennemfører eller svarer til bestemmelserne i dette direktiv, medmindre det udtrykkeligt er foreskrevet i disse.

Udbydere af betalingstjenester kan imidlertid tilbyde brugere af betalingstjenester gunstigere vilkår.«

Bulgarsk ret

- 12 Artikel 51 i Zakon za platezhnite uslugi i platezhnite sistemi ot 2009 g. (lov om betalingstjenester og betalingssystemer af 2009) (DV nr. 23 af 27.3.2009) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ZPUPS«), havde følgende ordlyd:

»(1) Betalingstransaktionen er autoriseret, hvis betaleren har anmodet herom, eller hvis betaleren har givet sit samtykke til gennemførelsen. Hvis der ikke er meddelt samtykke, anses betalingstransaktionen for uautoriseret.

(2) Betalerens autorisation gives inden gennemførelsen af betalingstransaktionen eller, hvis det er aftalt mellem betaleren og dennes udbyder af betalingstjenester, efter at transaktionen er gennemført.«

- 13 ZPUPS' artikel 56 var affattet på følgende måde:

»(1) Hvis brugeren af en betalingstjeneste hævder, at denne ikke har autoriseret gennemførelsen af en betalingstransaktion, eller at en betalingstransaktion ikke blev gennemført korrekt, bærer betalingstjenesteudbyderen bevisbyrden for, at betalingstransaktionen var autentificeret, korrekt registreret og bogført og ikke var ramt af tekniske svigt eller andre fejl.

(2) Autentificering er en procedure, der giver udbyderen af betalingstjenester mulighed for at verificere lovligheden af anvendelsen af et specifikt betalingsinstrument, herunder dets personaliserede sikkerhedsfeatures [...]«

- 14 ZPUPS' artikel 57, stk. 1, bestemte:

»I tilfælde af en uautoriseret betalingstransaktion erstatter udbyderen af betalingstjenester straks betaleren værdien af den uautoriserede betalingstransaktion og genopretter om nødvendigt indeståendet på betalerens betalingskonto på det niveau, den befandt sig på inden gennemførelsen af den uautoriserede betalingstransaktion.«

- 15 ZPUPS' artikel 58, stk. 2, fastsatte:

»Betaleren skal dække alle tab som følge af uautoriserede betalingstransaktioner, hvis den pågældende har forårsaget dem gennem en svigagtig handling eller manglende opfyldelse af en eller flere af vedkommendes forpligtelser i henhold til artikel 53 ved forsæt eller grov forsømmelse. I sådanne tilfælde bærer betaleren tabet uanset størrelse.«

- 16 Artikel 75 i Zakon za zadalzjenjata i dogovorite (lov om forpligtelser og kontrakter) (DV nr. 275 af 22.11.1950) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ZZD«), bestemmer:

»(1) Opfyldelsen af forpligtelsen skal ske over for kreditor eller en person, der er bemyndiget af denne, af en domstol eller ved lov. I modsat fald er den kun gyldig, hvis kreditor har bekræftet eller gjort brug af den.

(2) Debitor frigøres, såfremt vedkommende i god tro har opfyldt en forpligtelse over for en person, der på grundlag af entydige omstændigheder synes at være berettiget til at modtage opfyldelsen. Den egentlige kreditor har ret til at anlægge sag mod den, der har modtaget opfyldelsen. Opfyldelse over for en kreditor, der har en funktionsnedsættelse, frigør debitor, hvis den har været til fordel for kreditor.

[...]«

- 17 Artikel 422 i Targovski zakon (handelsloven) (DV nr. 48 af 18.6.1991) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, fastsætter i stk. 3:

»I tilfælde af bortkomst, ødelæggelse eller tyveri af det udstedte deponeringsdokument er indskyderen forpligtet til straks at underrette banken skriftligt herom. Banken er ikke ansvarlig, hvis den inden modtagelsen af meddelelsen i god tro har betalt et beløb til en person, som på grundlag af utvetydige omstændigheder synes at være berettiget til at modtage dette beløb.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 18 Den 22. november 2017 indgik sagsøgeren i hovedsagen og Eurobank en aftale om åbning af en girokonto, hvorved Eurobank forpligtede sig til at åbne og administrere en konto i indehaverens navn på ubestemt tid og til at levere betalingstjenester til denne. Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at han i forbindelse med sine investeringsprojekter foretog i alt 12 overførsler til sin bankkonto, som blev krediteret et samlet beløb på 999 860 EUR.
- 19 Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at da han den 6. februar 2018 begav sig til Eurobanks agentur med den hensigt at gennemføre en banktransaktion med sine aktiver, meddelte en ansat i den pågældende bank ham, at saldoen på hans konto kun var på 16 000 EUR, og gav ham i denne forbindelse et kontoudtog for perioden mellem oprettelsen af denne konto, dvs. den 22. november 2017, og den 6. februar 2018. Ifølge sagsøgeren i hovedsagen konstaterede han således, at en vis MK, som han ikke havde kendskab til, havde foretaget banktransaktioner på sagsøgeren i hovedsagens konto ved hjælp af seks særskilte overførselsordrer for et samlet beløb på 982 000 EUR ved fremlæggelse af en genpart af en fuldmagt dateret den 1. december 2017, som angiveligt var udstedt af en italiensk notar, der var optaget i notarregistret i Milano (Italien) (herefter »den i hovedsagen omhandlede fuldmagt«).
- 20 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at denne genpart af fuldmagten ikke er underskrevet af sagsøgeren i hovedsagen.
- 21 Under disse omstændigheder sendte sagsøgeren i hovedsagen for det første en indberetning til Eurobank den 6. marts 2018 om den ulovlige overdragelse af hans aktiver til MK og anmodede om, at det krævede beløb blev tilbagebetalt på hans bankkonto. Han sendte for det andet en kopi af denne indberetning til Balgarska narodna banka (BNB, Bulgariens nationalbank) den

8. marts 2018. Endelig fremsendte han en skriftlig anmodning om oplysninger til den pågældende italienske notar vedrørende den i hovedsagen omhandlede fuldmagt. Notaren svarede, at han hverken havde udfærdiget eller attesteret nogen fuldmagt i MK's navn, som gav denne fuldmagt til at foretage transaktioner på sagsøgeren i hovedsagens bankkonti, og tilføjede, at den i hovedsagen omhandlede fuldmagt »bestemt var »falsk««. Notaren meddelte ligeledes sagsøgeren i hovedsagen, at han den 20. februar 2018 pr. e-mail havde modtaget en anmodning fra en ansat i Eurobank om bekræftelse af gyldigheden af den i hovedsagen omhandlede fuldmagt. I sit svar på denne e-mail fremhævede han, at fuldmagten skulle anses for at være en »falsk« fuldmagt, og at han den følgende dag havde underrettet notarkammeret i Milano om anvendelsen af en »falsk fuldmagt«.
- 22 Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at Eurobanks ansatte har udvist grov uagtsomhed ved at gøre det muligt for MK at råde over de aktiver, der var til rådighed på hans bankkonto, ved fremlæggelse af en uretmæssig fuldmagt, eftersom sagsøgeren i hovedsagen ikke havde underskrevet denne fuldmagt.
- 23 Eurobank har anført, at da sagsøgeren i hovedsagen åbnede sin girokonto i en af bankens filialer den 22. november 2017, havde den ansatte i filialen fået den opfattelse, at denne havde til hensigt at forvalte sin konto ved hjælp af en befuldmægtiget. På grund af de forventede internationale transaktioner på denne konto og for at sikre fjernadgang til og kontrol med pengebevægelser herpå blev sagsøgeren i hovedsagen tilbudt onlinebanktjenester, et system til meddelelser med tekstmeddelelser (SMS) og et debetkort, men han afslog at gøre brug af disse tjenester.
- 24 Eurobank har ikke bestridt de faktiske omstændigheder, som sagsøgeren i hovedsagen har henvist til. Den forelæggende ret har ikke desto mindre anført, at MK første gang den 15. december 2017 og derefter ved hver betalingsordre fremlagde en genpart af en fuldmagt dateret den 1. december 2017, der var bekræftet af en italiensk notar den 5. december 2017. Denne genpart var påført en apostille fra den kompetente myndighed, nemlig Sostituto Procuratore della Repubblica Italiana (Den Italienske Republiks stedfortrædende anklagemyndighed), og det hele var blevet oversat fra italiensk til bulgarsk af en autoriseret oversætter.
- 25 Eurobank har medgivet, at banken den 20. februar 2018 forespurgte denne notar, om den i hovedsagen omhandlede fuldmagt var korrekt udfærdiget og registreret i notarregistret, om den notarbekræftede genpart af fuldmagten havde samme juridiske værdi som selve fuldmagten, og om det var sædvane at udlevere sådanne genparter, idet Eurobank herved fremsendte en scannet kopi af den pågældende fuldmagt til notaren. Uden at give et præcist og klart svar på de stillede spørgsmål svarede notaren, at det dokument, der var blevet fremlagt for Eurobank, var »falsk«.
- 26 Den 27. februar 2018 sendte Eurobank en skriftlig anmodning pr. e-mail til Sostituto Procuratore della Repubblica Italiana (Den Italienske Republiks stedfortrædende anklagemyndighed), som ved sin underskrift havde autentificeret den notarbekræftede genpart af den i hovedsagen omhandlede fuldmagt ved en apostille. Som svar på denne anmodning modtog Eurobank en officiel bekræftelse fra Procura di Monza (anklagemyndigheden i Monza, Italien) om, at den apostille, der fremgik af genparten af fuldmagten, og som var udstedt den 12. december 2017, var gyldig.
- 27 Sofijski gradski sad (byretten i Sofia, Bulgarien) gav sagsøgeren i hovedsagen medhold i dennes påstande, idet den herved anvendte ZPUPS. Denne ret fastslog, at en bank principielt er ansvarlig for uautoriserede transaktioner, medmindre udførelsen heraf skyldes, at kontohaveren med forsæt eller ved grov uagtsomhed ikke har opfyldt sine forpligtelser, i hvilket tilfælde kontohaveren ikke tilbagebetales for værdien af den pågældende transaktion, uanset transaktionens størrelse. Da

sagsøgte i hovedsagen hverken har påberåbt sig eller godtgjort, at sagsøgeren i hovedsagen har udvist en sådan adfærd, var det ifølge den forelæggende ret ikke nødvendigt at undersøge det af sagsøgte i hovedsagen anførte om dennes eventuelle gode tro.

- 28 Eurobank har iværksat appel til prøvelse af dommen afsagt i første instans ved Apelativen sad – Sofia (appeldomstolen i Sofia, Bulgarien), som er den forelæggende ret.
- 29 Henset til artikel 86 i direktiv 2007/64, som fastsætter, i hvilket omfang dette direktiv foretager en fuldstændig harmonisering, ønsker den forelæggende ret oplyst, om det i tilfælde af, at udbyderen af betalingstjenester har handlet i god tro, og at det betalingsinstrument, der blev præsenteret for denne, formelt set var forskriftsmæssigt, er muligt at anvende ZZD's artikel 75, stk. 2, under de i hovedsagen foreliggende omstændigheder. I henhold til denne sidstnævnte bestemmelse frigøres debitor, såfremt vedkommende i god tro har opfyldt sin forpligtelse over for en person, der på grundlag af entydige omstændigheder synes at være berettiget til at modtage opfyldelsen.
- 30 Den forelæggende ret har desuden anført, at den i hovedsagen omhandlede fuldmagt udgør en genpart af originaleksemplaret af den pågældende fuldmagt, som indeholder en notariel bekræftelse af fuldmagtsgiverens underskrift, hvorpå der er påført en apostille. I henhold til artikel 2 i konventionen om afskaffelse af kravet om legalisering af udenlandske offentlige dokumenter, indgået i Haag den 5. oktober 1961 (herefter »Haagerkonventionen«), omfatter legaliseringen af dokumentet ved hjælp af en apostille den formalitet, der bekræfter underskriftens ægthed og den egenskab, hvori underskriveren af dokumentet har handlet, dvs. i det foreliggende tilfælde notaren.
- 31 Den forelæggende ret er i øvrigt af den opfattelse, at en sådan fuldmagt, for så vidt som den bemyndiger den befuldmægtigede til at disponere over aktiverne på den pågældende bankkonto, kan kvalificeres som et »betalingsinstrument« som omhandlet i artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64, for så vidt som den nævnte fuldmagt er en del af en procedure, som brugeren af betalingstjenester bruger for at initiere en betalingsordre.
- 32 Den forelæggende ret har endvidere fremhævet, at en betalingstransaktion for at være autoriseret skal være gennemført på grundlag af betalerens samtykke i overensstemmelse med dette direktivs artikel 54, stk. 1. Ifølge den forelæggende ret forudsætter dette krav om samtykke, at der føres bevis for, at ophavsmanden til den viljeserklæring, der er attesteret ved betalingsordren, har handleevne, idet dette bevis er knyttet til autentificeringen af betalingstransaktionen, dvs. en procedure, der gør det muligt for udbyderen af betalingstjenester at kontrollere brugen af et givet betalingsinstrument, herunder dets personaliserede sikkerhedsfeatures.
- 33 Den forelæggende ret har desuden anført, at i medfør af det nævnte direktivs artikel 59 påhviler bevisbyrden for autentificering af en betalingstransaktion den pågældende betalingstjenesteudbyder. Hvis Eurobank i det foreliggende tilfælde beviser, at banken har autentificeret det pågældende betalingsinstrument ved at fastslå, at den i hovedsagen omhandlede fuldmagt er lovlig, vil betalerens samtykke være fastslået, og de betalingstransaktioner, der er gennemført med dette instrument, vil blive anset for at være »autoriserede« som omhandlet i samme direktivs artikel 54.

- 34 På denne baggrund har Apelativen sad – Sofia (appeldomstolen i Sofia) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Udgør den fuldmagt, hvormed den befuldmægtigede i betalerens navn ved en betalingsordre foretager en formuedisposition, et betalingsinstrument som omhandlet i artikel 4, nr. 23), i [direktiv 2007/64]?
 - 2) Er en apostille, som den kompetente udenlandske myndighed har anført i henhold til [Haagerkonventionen], en del af autentificeringsproceduren for både betalingsinstrumentet og betalingstransaktionen som omhandlet i direktivets artikel 4, nr. 19), sammenholdt med artikel 59, [stk.] 1?
 - 3) Kan den nationale ret, såfremt betalingsinstrumentet (herunder det, der berettiger en tredjepart til at foretage dispositioner i betalerens navn) i formel (ydre) henseende er forskriftsmæssigt, lægge til grund, at betalingstransaktionen er autoriseret, dvs. at betaleren har givet samtykke til, at den blev foretaget?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 35 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64 skal fortolkes således, at en fuldmagt, hvorved indehaveren af en bankkonto bemyndiger en befuldmægtiget til at foretage en formuedisposition på denne konto ved hjælp af en betalingsordre, udgør et »betalingsinstrument« som omhandlet i denne bestemmelse.
- 36 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes indledningsvis, at der ifølge fast retspraksis ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 13.7.2023, G GmbH, C-134/22, EU:C:2023:567, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 Artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64 definerer med henblik på dette direktiv begrebet »betalingsinstrument« som »enhver form for personaliseret instrument og/eller sæt af procedurer, der er aftalt mellem brugeren og udbyderen af betalingstjenester, og som brugeren af betalingstjenester bruger for at initiere en betalingsordre«.
- 38 Det følger af bestemmelsens ordlyd, at den sonder mellem to kategorier af betalingsinstrumenter. Det drejer sig for det første om personaliserede instrumenter. Ifølge retspraksis skal et betalingsinstrument for at kunne anses for »personaliseret« give udbyderen af betalingstjenester mulighed for at verificere, at betalingsordren er initieret af en bruger, der har den nødvendige tilladelse (dom af 9.4.2014, T-Mobile Austria, C-616/11, EU:C:2014:242, præmis 33, og af 11.11.2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, præmis 70).
- 39 For det andet omfatter begrebet »betalingsinstrument« ligeledes alle sæt af procedurer, der er aftalt mellem brugeren af betalingstjenester og udbyderen heraf.

- 40 Det skal desuden fremhæves, at anvendelsen af dette personaliserede instrument og/eller dette sæt af procedurer i sig selv skal gøre det muligt at initiere en betalingsordre. I denne henseende fremgår det af ordlyden af artikel 55-57 i direktiv 2007/64, at et »betalingsinstrument« udstedes og stilles til rådighed for brugeren af betalingstjenester af dennes betalingstjenesteudbyder. I overensstemmelse med dette direktivs artikel 2, stk. 1, sammenholdt med artikel 4, nr. 3), og punkt 5 i bilaget til direktivet, finder direktivet desuden anvendelse på betalingstjenester, som omfatter alle forretningsaktiviteter, som er opført i bilaget, navnlig i forbindelse med udstedelse og/eller indløsning af betalingsinstrumenter.
- 41 I det foreliggende tilfælde kan en særlig og udtrykkelig fuldmagt fra indehaveren af en bankkonto, der er udstedt til fordel for en befuldmægtiget, og som bemyndiger sidstnævnte til at foretage transaktioner på denne konto, hvorved der følgelig udelukkende indføres et retligt forhold mellem kontohaveren og dennes befuldmægtigede, såsom den i hovedsagen omhandlede fuldmagt, ikke i sig selv anses for isoleret set at kunne initiere en betalingsordre som omhandlet i artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64.
- 42 En fuldmagt som den i hovedsagen omhandlede fuldmagt, hvorved indehaveren af en bankkonto ensidigt bemyndiger sin befuldmægtigede til at foretage en formuedisposition på sine vegne, udgør følgelig ikke isoleret set et »betalingsinstrument« som omhandlet i artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64.
- 43 Når dette er sagt, fremgår det af den forelæggende rets præciseringer, at de almindelige betingelser i den aftale om åbning af en girokonto, der blev indgået den 22. november 2017 mellem Eurobank og sagsøgeren i hovedsagen, under omstændighederne i tvisten i hovedsagen udtrykkeligt fastsatte en mulighed for at disponere over denne konto gennem en befuldmægtiget, der var bemyndiget ved en notarbekræftet fuldmagt, som indeholdt en udtrykkelig viljeserklæring om at foretage dispositioner med kontoens midler.
- 44 Med forbehold for den efterprøvelse, som det tilkommer den forelæggende ret at foretage, fremgår det således, at den samlede anvendelse af en sådan fuldmagt og en betalingsordre udstedt af den i nævnte fuldmagt udpegede befuldmægtigede under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede kan udgøre en del af et »sæt af procedurer«, der er aftalt mellem brugeren af betalingstjenester og udbyderen heraf, og som denne bruger kan anvende for at initiere en betalingsordre som omhandlet i artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64.
- 45 Det må følgelig fastslås, således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 49-51 i forslaget til afgørelse, at en fuldmagt udstedt af indehaveren af en bankkonto sammen med en betalingsordre udstedt af den i fuldmagten udpegede befuldmægtigede kan udgøre en del af et sæt af procedurer, der er aftalt mellem udbyderen af betalingstjenester og brugeren af disse tjenester for at initiere en betalingsordre som omhandlet i den ovennævnte bestemmelse.
- 46 Det skal i denne henseende endvidere fremhæves, at et kontraktvilkår, der gør det muligt at anvende en fuldmagt inden for rammerne af et sæt af procedurer, der udgør et betalingsinstrument, ikke kan nedsætte det høje niveau af kontrol med autoriseringen af betalingstransaktionen, som påhviler udbyderen af betalingstjenester. Inden for rammerne af denne kontrol kan denne udbyder, henset til de gældende nationale regler, bl.a. være forpligtet til at kontrollere fuldmagtens bevisværdi og identiteten af den person, der præsenterer sig som befuldmægtiget under påberåbelse af denne fuldmagt for at initiere en betalingsordre.

- 47 Henset til det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 4, nr. 23), i direktiv 2007/64 skal fortolkes således, at en fuldmagt, hvorved indehaveren af en bankkonto bemyndiger en befuldmægtiget til at foretage en formuedisposition på denne konto ved hjælp af en betalingsordre, ikke i sig selv udgør et »betalingsinstrument« som omhandlet i denne bestemmelse. Et sæt af procedurer, der er aftalt mellem kontohaveren og betalingstjenesteudbyderen, som gør det muligt for den befuldmægtigede, der udpeges i en sådan fuldmagt, at initiere en betalingsordre fra den nævnte konto, kan imidlertid kvalificeres som et »betalingsinstrument«.

Det andet og det tredje spørgsmål

- 48 Indledningsvis skal det bemærkes, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra denne synsvinkel påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den (jf. i denne retning dom af 25.1.2024, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova m.fl., C-58/22, EU:C:2024:70, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis). Domstolen kan desuden inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i spørgsmålet, navnlig ved af forelæggelsesafgørelsens præmisser at udlede de EU-retlige elementer, som det under hensyn til sagens genstand er nødvendigt at fortolke (jf. i denne retning dom af 5.12.2023, Nordic Info, C-128/22, EU:C:2023:951, præmis 99 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at ordlyden af det andet spørgsmål bl.a. nævner Haagerkonventionen, som Den Europæiske Union ikke er part i, og som ikke indeholder en bestemmelse, der tillægger Domstolen kompetence.
- 50 Det fremgår imidlertid af fast retspraksis, at beføjelsen til at træffe præjudicielle afgørelser om fortolkningsspørgsmål, således som den følger af artikel 267 TEUF, kun omfatter regler, der er en del af EU-retten. Navnlig er det for så vidt angår internationale overenskomster ubestridt, at de overenskomster, som Den Europæiske Union har tiltrådt, udgør en integrerende del af Unionens retsorden og derfor kan gøres til genstand for en anmodning om præjudiciel afgørelse. Domstolen har derimod principielt ikke kompetence til inden for rammerne af en præjudiciel forelæggelse at fortolke internationale overenskomster, der er indgået mellem medlemsstaterne og tredjelande (dom af 17.7.2014, Qurbani, C-481/13, EU:C:2014:2101, præmis 21 og 22 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Det er kun, når og for så vidt som Unionen har overtaget de beføjelser, der tidligere udøvedes af medlemsstaterne inden for anvendelsesområdet for en international konvention, som ikke er indgået af Unionen, og disse konventionsbestemmelser derfor binder Unionen, at Domstolen har kompetence til at fortolke en sådan konvention (dom af 17.7.2014, Qurbani, C-481/13, EU:C:2014:2101, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).
- 52 Som generaladvokaten har anført i punkt 72 i forslaget til afgørelse, indeholder EU-retten i det foreliggende tilfælde ingen specifikke bestemmelser, der finder anvendelse på legalisering af en fuldmagt til at disponere over en betalingskonto. Domstolen har derfor ikke kompetence til direkte at fortolke reglerne om den apostille, der er påført en sådan fuldmagt af en udenlandsk myndighed, der har kompetence i henhold til Haagerkonventionen. Der er imidlertid intet til hinder for, at Domstolen, når den fortolker bestemmelserne i direktiv 2007/64, præciserer, om en betalingstransaktion, der gennemføres af udbyderen af betalingstjenester på grundlag af en notarfuldmagt med apostille som fastsat i Haagerkonventionen, skal anses for at være autoriseret.

- 53 I denne henseende udgør en fuldmagt som den i hovedsagen omhandlede, således som det fremgår af denne doms præmis 44, kun en del af et sæt af procedurer, der er aftalt mellem brugeren af betalingstjenester og udbyderen af disse tjenester, og som denne betalingstjenestebruger kan anvende for at initiere en betalingsordre. Det fremgår imidlertid af den forelæggende rets forklaringer, at den med det andet og det tredje spørgsmål ønsker oplyst, på hvilke betingelser den samlede anvendelse af en sådan fuldmagt og en betalingsordre udstedt af den befuldmægtigede kan dokumentere et »samtykke« fra indehaveren af den pågældende bankkonto.
- 54 Rækkevidden af disse spørgsmål skal følgelig udvides til at omfatte fortolkningen af artikel 54, stk. 1 og 2, i direktiv 2007/64, hvis bestemmelser regulerer spørgsmålet om samtykke til en betalingstransaktion. Eftersom den forelæggende ret inden for rammerne af det tredje spørgsmål ønsker oplyst, om betalingsinstrumentets formelle forskriftsmæssighed er tilstrækkelig til at fastslå, at betaleren har meddelt samtykke til betalingstransaktionen, er en fortolkning af dette direktivs artikel 59, stk. 2, der fastsætter en regel om det bevisniveau, der kræves for at godtgøre, at der foreligger et sådant samtykke, desuden ligeledes påkrævet. Da de bestemmelser i det nævnte direktiv, der er omfattet af disse spørgsmål, således som det er anført i nærværende doms præmis 57-59, i medfør af direktivets artikel 86, stk. 1, er genstand for en fuldstændig harmonisering, skal det endelig fastslås, at de forelagte spørgsmål også omfatter denne sidstnævnte bestemmelse.
- 55 Det skal følgelig lægges til grund, at den forelæggende ret med det andet og det tredje spørgsmål, som skal behandles samlet, nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 54, stk. 1 og 2, artikel 59, stk. 1 og 2, og artikel 86, stk. 1, i direktiv 2007/64 skal fortolkes således, at når en betalingstransaktion er blevet gennemført på grundlag af en fuldmagt fra indehaveren af en bankkonto, som er modtaget i form af et notarialdokument, der er påført en apostille, og kontohaveren bestrider fuldmagtens gyldighed og dermed at have meddelt samtykke til denne betalingstransaktion, er den omstændighed, at den nævnte fuldmagt formelt fremstår som forskriftsmæssig, tilstrækkelig til at fastslå, at den nævnte betalingstransaktion var autoriseret.
- 56 Det skal for det første bemærkes, at den forelæggende ret synes at være af den opfattelse, at den på grundlag af Domstolens besvarelse af de forelagte spørgsmål med henblik på vurderingen af betalingstjenesteudbyderens ansvar kan drage konklusioner med hensyn til anvendelsen af ZZD's artikel 75, stk. 2, der indfører den generelle ordning om ansvar for opfyldelse, der er baseret på princippet om debtors gode tro, hvorefter sidstnævnte frigøres, hvis vedkommende i god tro har opfyldt sin forpligtelse over for en person, som på grundlag af entydige omstændigheder synes at være berettiget til at modtage den pågældende opfyldelse.
- 57 Det skal imidlertid bemærkes, at den ordning for betalingstjenesteudbyderes ansvar for uautoriserede eller fejlbehæftede transaktioner, der er fastsat i artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64 og i direktivets artikel 58 og 59, i medfør af direktivets artikel 86, stk. 1, har været genstand for en fuldstændig harmonisering. Dette har til følge, at såvel en parallel ansvarsordning for den samme ansvarspådragende begivenhed som en konkurrerende ansvarsordning, der gør det muligt for brugeren af betalingstjenester at gøre dette ansvar gældende på grundlag af andre udløsende begivenheder, er uforenelig med dette direktiv. Den ordning for betalingstjenesteudbyderes ansvar for uautoriserede eller fejlbehæftede transaktioner, der er fastsat i direktiv 2007/64, kan nemlig kun eksistere side om side med en anden ansvarsordning, der er fastsat i national lovgivning, og som hviler på de samme faktiske omstændigheder og det samme grundlag, såfremt

denne anden ansvarsordning ikke berører den således harmoniserede ordning og ikke er til fare for dette direktivs formål og effektive virkning (jf. i denne retning dom af 16.3.2023, Beobank, C-351/21, EU:C:2023:215, præmis 37 og 38).

- 58 Som generaladvokaten har anført i punkt 99 i forslaget til afgørelse, er det derfor ikke muligt for en medlemsstat at lempe den harmoniserede ordning for betalingstjenesteudbyderes ansvar for uautoriserede eller fejlbehæftede betalingstransaktioner, der er fastsat i direktiv 2007/64, ved at anvende nationale regler, der fastsætter et formindsket ansvar for disse udbydere.
- 59 Den samme konklusion gør sig gældende for så vidt angår bestemmelserne om betalerens samtykke til og tilbagekaldelse af samtykke til en betalingstransaktion, der er fastsat i artikel 54 i direktiv 2007/64. I lighed med direktivets artikel 54 er hverken direktivets artikel 58, 59 eller 60 nævnt blandt de bestemmelser, i hvilken forbindelse det nævnte direktivs artikel 86 giver medlemsstaterne et råderum med hensyn til deres gennemførelse (jf. analogt dom af 2.9.2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, præmis 41).
- 60 For det andet bemærkes, at det fremgår af artikel 59, stk. 1, i direktiv 2007/64, der har overskriften »Bevis for autentificering og gennemførelse af betalingstransaktioner«, at hvis en bruger af betalingstjenester afviser at have autoriseret en gennemført betalingstransaktion eller hævder, at denne betalingstransaktion ikke blev gennemført korrekt, påhviler det udbyderen af betalingstjenester at bevise, at den nævnte betalingstransaktion var autentificeret, korrekt registreret og bogført.
- 61 Det følger desuden af artikel 59, stk. 2, i direktiv 2007/64, at hvis en bruger af betalingstjenester nægter at have autoriseret en gennemført betalingstransaktion, er brugen af et betalingsinstrument, der er registreret af betalingstjenesteudbyderen, ikke nødvendigvis i sig selv tilstrækkelig til at bevise, at betalingstransaktionen var autoriseret af betaleren.
- 62 Endelig fremgår det af artikel 54, stk. 1 og 2, i direktiv 2007/64, at hvis betaleren ikke har meddelt samtykke til at gennemføre betalingstransaktionen, hvilket samtykke skal meddeles i den form, der er aftalt mellem betaleren og dennes udbyder af betalingstjenester, anses betalingstransaktionen for uautoriseret.
- 63 Det kan udledes af disse bestemmelser, at det påhviler udbyderen af betalingstjenester at føre bevis for, at brugeren af betalingstjenester har givet tilladelse til betalingstransaktionen ved at meddele sit samtykke til denne transaktion i den form, der er aftalt mellem parterne.
- 64 Den omstændighed, at bevisbyrden er pålagt udbyderen af betalingstjenester, understøttes af den forpligtelse til autentificering af betalingstransaktionen, som påhviler denne udbyder. Begrebet »autentificering« er nemlig defineret i artikel 4, nr. 19), i direktiv 2007/64 som en procedure, der giver udbyderen af betalingstjenester mulighed for at verificere »anvendelsen af et specifikt betalingsinstrument, herunder dets personaliserede sikkerhedsfeatures«.
- 65 Hvad angår begrebet »anvendelsen af et specifikt betalingsinstrument« skal det fastslås, at det følger af artikel 55, stk. 1, i direktiv 2007/64, at et betalingsinstrument kan anvendes med henblik på at meddele samtykke til, at betalingstjenestebrugeren gennemfører en betalingstransaktion.
- 66 Som Europa-Kommissionen har anført, fremgår det under disse omstændigheder således af en samlet læsning af disse bestemmelser, at den forpligtelse til autentificering af en betalingstransaktion, der påhviler en udbyder af betalingstjenester, har til formål at verificere

anvendelsen af betalingsinstrumentet med henblik på at godtgøre, at brugeren af disse tjenester har meddelt sit samtykke til at gennemføre denne betalingstransaktion, som dermed kan anses for at være autoriseret.

- 67 I det foreliggende tilfælde ønsker den forelæggende ret oplyst, om fremlæggelsen af en genpart af den i hovedsagen omhandlede fuldmagt, der er forsynet med en apostille påført af den kompetente myndighed i en anden stat, der er part i Haagerkonventionen, og som den derfor anser for formelt at være forskriftsmæssig, i sig selv er tilstrækkelig til at fastslå, at udbyderen af betalingstjenester med henblik på ikke at ifalde ansvar har godtgjort, at den pågældende betalingstransaktion var blevet autoriseret, dvs. at brugeren af disse betalingstjenester havde meddelt sit samtykke til, at betalingstransaktionen blev gennemført.
- 68 I denne henseende bemærkes, således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 87 i forslaget til afgørelse, at den harmoniserede ordning for betalingstjenesteudbyderes ansvar for uautoriserede eller fejlbehæftede transaktioner, der er fastsat i artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64 og dette direktivs artikel 58 og 59, hviler på tre væsentlige og indbyrdes forbundne elementer, nemlig en underretningspligt, der påhviler brugeren af betalingstjenester, den omstændighed, at bevisbyrden er pålagt udbyderen af disse tjenester, og endelig at ansvaret i tilfælde af manglende bevis påhviler denne udbyder, alt efter om den pågældende transaktion er blevet uautoriseret eller ukorrekt gennemført.
- 69 Artikel 59 i direktiv 2007/64 indfører en bevisbyrde-regel i den harmoniserede ansvarsordning for uautoriserede transaktioner, der er til fordel for brugeren af betalingstjenester. Bevisbyrden påhviler i det væsentlige udbyderen af betalingstjenester, som skal bevise, at betalingstransaktionen var autentificeret, korrekt registreret og bogført. I praksis medfører den i artikel 59 fastsatte bevisordning, at udbyderen af betalingstjenester, når den i det nævnte direktivs artikel 58 omhandlede underretning er sket inden for den deri fastsatte frist, pålægges en forpligtelse til straks at foretage tilbagebetaling i henhold til samme direktivs artikel 60, stk. 1 (dom af 2.9.2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, præmis 40).
- 70 Som anført i nærværende doms præmis 63 kan det udledes af artikel 54, stk. 1 og 2, og artikel 59, stk. 1, i direktiv 2007/64, at det tilkommer den nævnte udbyder at føre bevis for, at denne har foretaget den faktiske autentificering af den pågældende betalingstransaktion, og at brugeren af betalingstjenester har meddelt samtykke til denne betalingstransaktion i den form, der er aftalt mellem parterne. Den bevisbyrde, der for denne udbyder følger heraf, er således skærpet, som generaladvokaten har fremhævet i punkt 98 i forslaget til afgørelse.
- 71 Det må i øvrigt konstateres, således som generaladvokaten har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse, at en fuldmagt er et af de retlige dokumenter, hvorved en betalingstjenestebruger kan udtrykke sit samtykke til, at betalingstransaktioner fra dennes konto gennemføres af dennes befuldmægtigede inden for rammerne af den tildelte fuldmagt. Kontrollen af den formelle forskriftsmæssighed af en sådan fuldmagt kan således i givet fald være en del af proceduren for autentificering af et betalingsinstrument, hvor denne fuldmagt udgør et element, og kan dermed udgøre et af de elementer, der gør det muligt for en udbyder at bevise, at brugeren faktisk har meddelt samtykke til en betalingstransaktion, som denne har anfægtet.

- 72 Som den bulgarske regering og Kommissionen med rette har gjort gældende, er de bevisregler, der gør det muligt at godtgøre, at den pågældende betalingstransaktion er blevet »autoriseret« af brugeren af betalingstjenester som omhandlet i artikel 54 og 59 i direktiv 2007/64, og nærmere bestemt den procedure, der gør det muligt at kontrollere en fuldmagts ægthed, ganske vist ikke harmoniseret ved dette direktiv og henhører derfor under national ret.
- 73 Som anført i nærværende doms præmis 61 følger det for det første af artikel 59, stk. 2, i direktiv 2007/64, at hvis en bruger af betalingstjenester nægter at have autoriseret en gennemført betalingstransaktion, således som det er tilfældet i hovedsagen, er brugen af et betalingsinstrument, der er registreret af betalingstjenesteudbyderen, ikke nødvendigvis i sig selv tilstrækkelig til at bevise, at betalingstransaktionen var autoriseret af betaleren.
- 74 Eftersom direktiv 2007/64, således som det er anført i nærværende doms præmis 58-60, for det andet forfølger en fuldstændig harmonisering på de områder, som det regulerer, skal det fastslås, at betingelsen om, at samtykke til gennemførelse af betalingstransaktionen skal meddeles i den form, der er aftalt mellem betalingstjenestebrugeren og dennes udbyder af betalingstjenester, som fastsat i dette direktivs artikel 54, stk. 2, nødvendigvis udgør et krav, som medlemsstaterne skal gennemføre uden at kunne fravige det. Der er i øvrigt intet i opbygningen af denne artikel 54, der gør det muligt at antage, at EU-lovgiver ved præcist at fastsætte dette krav om, at den pågældende betalingstransaktion i mangel af et sådant samtykke anses for uautoriseret, udelukkende tilsigtede, at godtgørelsen af, at der foreligger en autorisation af betalingen, er begrænset til en kontrol af, om de retlige dokumenter, der blev anvendt til at meddele dette samtykke, formelt var forskriftsmæssige.
- 75 For det tredje sikrer medlemsstaterne i henhold til artikel 86, stk. 3, i direktiv 2007/64, at betalingstjenesteudbydere ikke til skade for brugerne af betalingstjenester fraviger de bestemmelser i national lov, der gennemfører eller svarer til bestemmelserne i dette direktiv.
- 76 Det skal i øvrigt fremhæves, at det fremgår af tredje punktum i 33. betragtning til direktiv 2007/64, at aftalevilkår og betingelser vedrørende levering og brug af et betalingsinstrument, som reducerer udstederens bevisbyrde, bør betragtes som ugyldige.
- 77 Henset til ovenstående betragtninger kan den omstændighed, at de omhandlede betalingstransaktioner blev iværksat af en befuldmægtiget, der rådede over en fuldmagt, der var påført en apostille fra den kompetente myndighed i en udenlandsk stat, ikke med føje påberåbes af udbyderen af disse tjenester med henblik på at reducere dennes forpligtelse til at bevise, at betalingstransaktionen var autoriseret.
- 78 Heraf følger, at når brugeren af betalingstjenesten, således som det er tilfældet i hovedsagen, bestrider ægtheden af den fuldmagt, der gøres gældende over for den pågældende, og nægter at have autoriseret de gennemførte betalingstransaktioner, er den blotte kontrol af fuldmagtens formelle forskriftsmæssighed ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at disse transaktioner er blevet autoriseret, og dermed til at fritage denne udbyder af betalingstjenester for sit øgede ansvar, når den nævnte betalingstjenesteudbyder ikke har godtgjort, at denne betalingstjenestebruger ved hjælp af denne fuldmagt behørigt har meddelt sit samtykke til de nævnte transaktioner i henhold til den procedure for meddelelse af samtykke, som var aftalt med brugeren.
- 79 Denne fortolkning bekræftes af de mål, som forfølges med direktiv 2007/64. Det fremgår således bl.a. af første og fjerde betragtning til dette direktiv, at EU-lovgiver har forsøgt at skabe et indre marked for betalingstjenester ved at erstatte de 27 eksisterende nationale systemer, hvis

sameksistens gav anledning til forvirring og var præget af manglende retssikkerhed, med en harmoniseret retlig ramme, der fastsætter rettigheder og forpligtelser for brugere og udbydere af betalingstjenester (dom af 2.9.2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, præmis 44). Denne fortolkning svarer desuden til de formål, der er anført i 21. og 22. betragtning til direktiv 2007/64, nemlig beskyttelsen af brugere af betalingstjenester og navnlig af forbrugerne (jf. analogt dom af 25.1.2017, BAWAG, C-375/15, EU:C:2017:38, præmis 45).

- 80 Kravet om autentificering af betalingsinstrumenter, som tager hensyn til den procedure, der er aftalt mellem brugeren af betalingstjenester og dennes udbyder af betalingstjenester med henblik på denne brugers meddelelse af samtykke, og som derfor ikke kan begrænses til en undersøgelse af den rent formelle forskriftsmæssighed af de retlige dokumenter, der anvendes til at meddele dette samtykke, er nemlig af afgørende betydning for at sikre et velfungerende indre marked for betalingstjenester, idet dette krav sikrer en passende grad af retssikkerhed og beskyttelse af brugerne af betalingstjenester.
- 81 Under disse omstændigheder tilkommer det den forelæggende ret at undersøge, om den pågældende betalingstjenesteudbyder, henset til den bevisbyrde, der påhviler sidstnævnte i henhold til artikel 59, stk. 1, i direktiv 2007/64, har godtgjort, at betalingstjenestebrugeren i den form, der er aftalt med betalingstjenesteudbyderen, har meddelt sit samtykke til gennemførelsen af de i hovedsagen omhandlede betalingstransaktioner.
- 82 Med forbehold for den efterprøvelse, som det påhviler den forelæggende ret at foretage, synes vilkår V.22 og V.25 i den rammeaftale, der er indgået mellem den pågældende betalingstjenestebruger og dennes udbyder af betalingstjenester, i denne henseende at foreskrive, når der foretages en disposition ved hjælp af en befuldmægtiget, at sidstnævnte skal fremlægge den originale fuldmagt, som er blevet udstedt til vedkommende, og at denne skal være underskrevet, idet betalingstjenesteudbyderen er forpligtet til at foretage en formel kontrol af de fuldmagter, der fremlægges for den pågældende, samt af de underskrifter, som fuldmagterne er forsynet med.
- 83 I det foreliggende tilfælde synes den i hovedsagen omhandlede fuldmagt således ikke at opfylde disse kontraktmæssige krav, eftersom det synes at fremgå af forelæggelsesafgørelsen, at den kun udgjorde en genpart, og at den ikke var påført fuldmagtsgiverens underskrift, dvs. brugeren af de omhandlede betalingstjenester, hvilket det imidlertid tilkommer den forelæggende ret at afgøre.
- 84 Som det følger af nærværende doms præmis 78, fritager fremlæggelsen af en særlig fuldmagt fra indehaveren af en betalingskonto til en befuldmægtiget, der bemyndiger sidstnævnte til at foretage transaktioner på en bankkonto, hvis anvendelse er aftalt i en rammeaftale, under alle omstændigheder i øvrigt ikke udbyderen af betalingstjenester for dennes forpligtelse til at kontrollere anvendelsen af et betalingsinstrument og autentificeringen af en betalingstransaktion i henhold til den procedure for meddelelse af samtykke, der er aftalt mellem den pågældende betaler og denne betalingstjenesteudbyder. Som anført i nærværende doms præmis 46 kan et kontraktvilkår, der gør det muligt at anvende en fuldmagt inden for rammerne af et sæt af procedurer, der udgør et personaliseret betalingsinstrument, således ikke nedsætte det høje niveau af kontrol med autoriseringen af betalingstransaktionen, som påhviler den nævnte udbyder af betalingstjenester.

- 85 Endelig bemærkes, at i henhold til artikel 61, stk. 2, i direktiv 2007/64 skal betaleren dække alle tab som følge af uautoriserede betalingstransaktioner, hvis de skyldes en svigagtig handling eller manglende opfyldelse af en eller flere af betalerens forpligtelser i henhold til dette direktivs artikel 56 ved forsæt eller grov forsømmelse.
- 86 Det følger af denne bestemmelse, at betalingstjenesteudbyderen kan fritages for sit ansvar i forbindelse med en uautoriseret betalingstransaktion, hvis udbyderen fører bevis for, at betaleren har handlet svigagtigt eller ikke har opfyldt en eller flere af sine forpligtelser i henhold til dette direktivs artikel 56 ved forsæt eller grov forsømmelse.
- 87 Henset til det ovenstående skal det andet og det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 54, stk. 1 og 2, artikel 59, stk. 1 og 2, og artikel 86, stk. 1, i direktiv 2007/64 skal fortolkes således, at når en betalingstransaktion er blevet gennemført på grundlag af en fuldmagt fra indehaveren af en bankkonto, som er modtaget i form af et notarialdokument, der er påført en apostille, og kontohaveren bestrider fuldmagtens gyldighed og dermed at have meddelt samtykke til denne betalingstransaktion, er den omstændighed, at denne fuldmagt formelt er forskriftsmæssig, ikke tilstrækkelig til at fastslå, at denne betalingstransaktion var autoriseret, idet udbyderen af betalingstjenester skal godtgøre, at brugeren af betalingstjenester i henhold til den procedure for meddelelse af samtykke, der er aftalt med brugeren, behørigt har meddelt sit samtykke til den pågældende betalingstransaktion ved den nævnte fuldmagt.

Sagsomkostninger

- 88 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 4, nr. 23), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/64/EF af 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF og om ophævelse af direktiv 97/5/EF**

skal fortolkes således, at

en fuldmagt, hvorved indehaveren af en bankkonto bemyndiger en befuldmægtiget til at foretage en formuedisposition på denne konto ved hjælp af en betalingsordre, ikke i sig selv udgør et »betalingsinstrument« som omhandlet i denne bestemmelse. Et sæt af procedurer, der er aftalt mellem kontohaveren og betalingstjenesteudbyderen, som gør det muligt for den befuldmægtigede, der udpeges i en sådan fuldmagt, at initiere en betalingsordre fra den nævnte konto, kan imidlertid kvalificeres som et »betalingsinstrument«.

- 2) Artikel 54, stk. 1 og 2, artikel 59, stk. 1 og 2, og artikel 86, stk. 1, i direktiv 2007/64**

skal fortolkes således, at

når en betalingstransaktion er blevet gennemført på grundlag af en fuldmagt fra indehaveren af en bankkonto, som er modtaget i form af et notarialdokument, der er påført en apostille, og kontohaveren bestrider fuldmagtens gyldighed og dermed at have meddelt samtykke til denne betalingstransaktion, er den omstændighed, at denne fuldmagt formelt er forskriftsmæssig, ikke tilstrækkelig til at fastslå, at denne betalingstransaktion var autoriseret, idet udbyderen af betalingstjenester skal godtgøre, at brugeren af betalingstjenester i henhold til den procedure for meddelelse af samtykke, der er aftalt med brugeren, behørigt har meddelt sit samtykke til den pågældende betalingstransaktion ved den nævnte fuldmagt.

Underskrifter